

ŞİDDET VE MADDE BAĞIMLILİĞİ

ŞİDDET NEDİR?

Şiddet, güç ve baskı uygulayarak insanların bedensel veya ruhsal açıdan zarar görmesine neden olan bireysel veya toplu hareketlerin tümüdür.

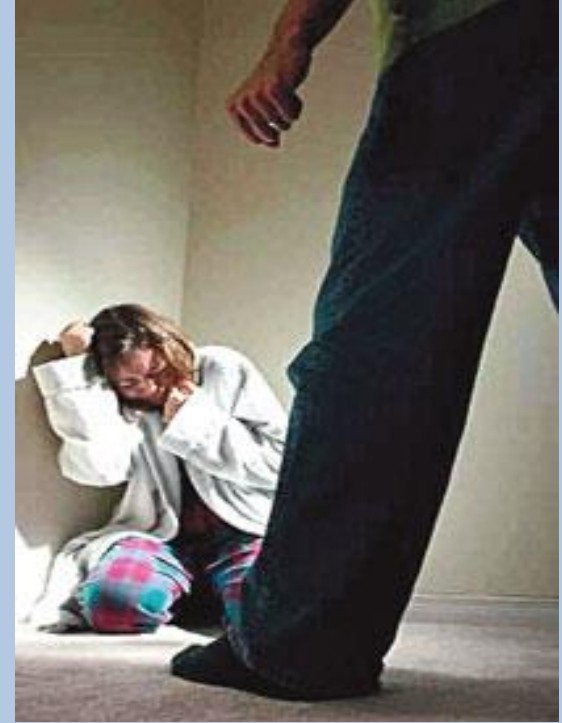
ŞİDDET TÖRLERİ

- **Fiziksel şiddet:** Tokat atarak, imdikleyerek, elle, kemerle, sopayla dövmenin sonunda bedeninin cezaya uğraması anlamına gelir.

Duygusal Şiddet:

Reddetme, aşağılama,
yoksun bırakma,
yıldırma,
umursamama,
davranıŐ bozuklukları
sergilemesine göz
yumma.

Sözel Şiddet:

Laf atma, aşağılama, söylenti yayma, saldırgan ifadeler kullanma, tehdit etme, ad takma, eşya ve giysilerle alay etme,

- **Cinsel Şiddet:** Çocuğun, bir erişkininin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumunu için cinsel nesne olarak kullanılması ya da kullanılmasına göz yumulmasıdır.
- **Ekonomik Şiddet:** Evsizlik, İşsizlik, Ekonomik yönden mahrum bırakma

İNSANLAR NEDEN ŞİDDET UYGULAR

BİYOLOJİK NEDENLER

- Testosteron (Erkeklik Hormonu)
- Şizofreni, paranoid bozukluk gibi psikiyatrik hastalıklar
- Antisosyal veya narsistik kişilik bozuklukları
- Dürtü kontrol bozuklukları
- Alkol ve madde kullanımı

PSİKOLOJİK NEDENLER

- Sevgi, ilgi eksikliği, ihmal
- Sıklıkla engellenme ve cezalandırılma
- Fiziksel, duygusal ve cinsel açıdan istismar edilme
- Yanlış ya da yetersiz gözetim ve yönlendirme
- Yaşanan hayal kırıklıkları
- Dışlanmışlık ve yalnızlık duyguları
- Aşırı alınganlık
- Öz güven eksikliği

SOSYAL NEDENLER

- Olumsuz rol modelleri
- Düzensiz ve tutarsız aile ortamı
- Suç geçmişı olan aile üyeleri, akrabalar
- Sınırlandırıcı, baskıcı ve yargılayıcı aile ortamları
- Sosyal uyumsuzluk
- Medyanın olumsuz etkisi

- Şiddet içeren programlar, filmler, bilgisayar oyunları
- Ekonomik sıkıntılar
- Sosyal ve toplumsal düzensizlikler
- Eğitim sisteminde yaşanan sıkıntılar
- Olumsuz okul ortamı

- Uyuşturuculara ve ateşli silahlara ulaşım kolaylığı
- Őiddetin özellikle erkekler için toplum tarafından normalize edilmesi
- Akran baskısı
- Olumsuz arkadaş grupları

TV- MEDYA, İNTERNET ŞİDDETİ NASIL ETKİLER

Araştırmalar, televizyonun tek başına şiddete yöneltmediğini, ancak özendirdiğini ve arttırdığını göstermiştir.

Şiddet, haberlerden, filmlere, dizilerden çizgi filmlere dek her yerde her an hayatın bir parçası olarak sunulmaktadır.

- Televizyonda yer alan şiddet nedeniyle çocuklar şiddete ve acıya duyarsız hale gelmektedir.
- Şiddeti sorunların çözümünü için bir yol olarak kabul etmeye başlamaktadır.
- Televizyonda gördükleri şiddeti taklit etmektedir.

- Televizyonda gördükleri kahraman veya kurban karakterleriyle özdeşleşmektedir.
- Empati yapma becerileri azalmaktadır.
- Oyun oynarken zarar verici davranışlarda bulunabilmekte, oyunun kurallarına uymakta zorlanabilmektedir.

Çocuğun Şiddet İçeren Davranışları Göstermesi Şu Koşullar Altında Gerçekleşebilir:

1-Anne- baba çocuğun psikolojik gereksinimlerini yerine getiremez ve çocukta nefret öfke duygularını uyandırırorsa çocuk şiddete yönelebilir.

2-Çocuklar şiddete baş vuran ana babalarını ve örnek aldıkları kişileri taklit ederek şiddeti öğrenir.

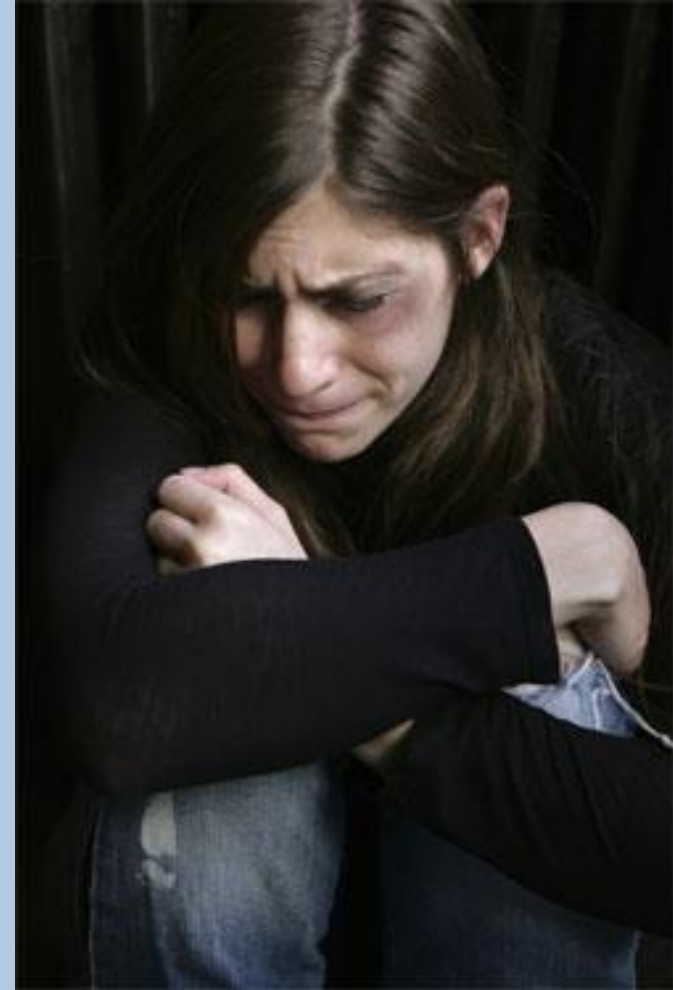
3-Ana baba çocuklarının gösterdiği şiddet hareketlerine başka çocukları dövmeleri gibi karşı çıkmadıkları sürece çocuk şiddete yönelir.

4-Çocuklar olağan olan şiddet duygularını boşaltacak olanaklar bulamadığı taktirde şiddet hareketlerine sapabilir.

ŐİDDETİN HİSSETTİRDİKLERİ

Şiddet, insana insan olduğunu unutturan, ona kendisini bir “ŐeymiŐ” gibi hissettiren ama ne olduğunu kendisinin bile anlamadığı bir konuma sokmaktır.

Hem şiddete doğrudan maruz kalan hem de annesinin, babasının veya kardeşlerinin sık sık küçük düşürüldüğüne, tehdit edildiğine ya da dayak yediğine şahit olan çocuklar şiddetten olumsuz etkilenirler. Her iki durumda da çocuğun kendine saygısı, büyüklere duyduğu güven duygusu ve yaşam sevinci yara alır.

- Çocuklar yaşanan şiddet ve şiddeti durduramamak ile ilgili suçluluk duygusu,
- Ailesi adına üzüntü,
- Anne babasına karşı duygularında karışıklık (sevgi ve nefreti aynı anda hissetme),
- Terk edilmekten korkma,
- Duygularını ifade etmekten korkma,

- Yaralanmaktan korkma,
- Yaşamındaki şiddet ve karmaşa nedeni ile kızgınlık duyma,
- Depresyon (aşırı mutsuzluk),
- Çaresiz ve güçsüz hissetme,
- Evde olan bitenlerden utanma gibi duygusal değişimler yaşıyorlar.

ŞİDDETLE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

- Kendi telaşınızı, kaygınızı çocuğunuza bulaştırmayın. Zor durumda sakin olabilmek mesajı, zor bir durumda kaldıkları zaman ne yapmaları gerektiği konusunda verilebilecek en güzel derslerden biridir.
- Kriz veya problemlili bir durumla karşılaştığınızda mümkün olduğunca her gün yaptığınız şeyleri yapmaya devam edin, böylece çocuğunuzda kendini bu stresli ve belirsiz durumda daha rahat hissedecektir.

- Televizyonunuzu kapatın. Şiddet içeren şeyler görmekten haberleri izlemekten kaçının. RTÜK'ün belirlediği sınırlamalar sizin için yeterli olmayabilir. Bu konuda kendi kriterlerinizi siz belirleyin.
- Cep telefonu sayesinde çocuğunuzu izliyorum ondan haberdarım hatasına düşmeyin. Bu aletler sizin yerinizi alamaz ve çocuğunuzun kiminle nerde vakit geçirdiğini size söyleyemez.

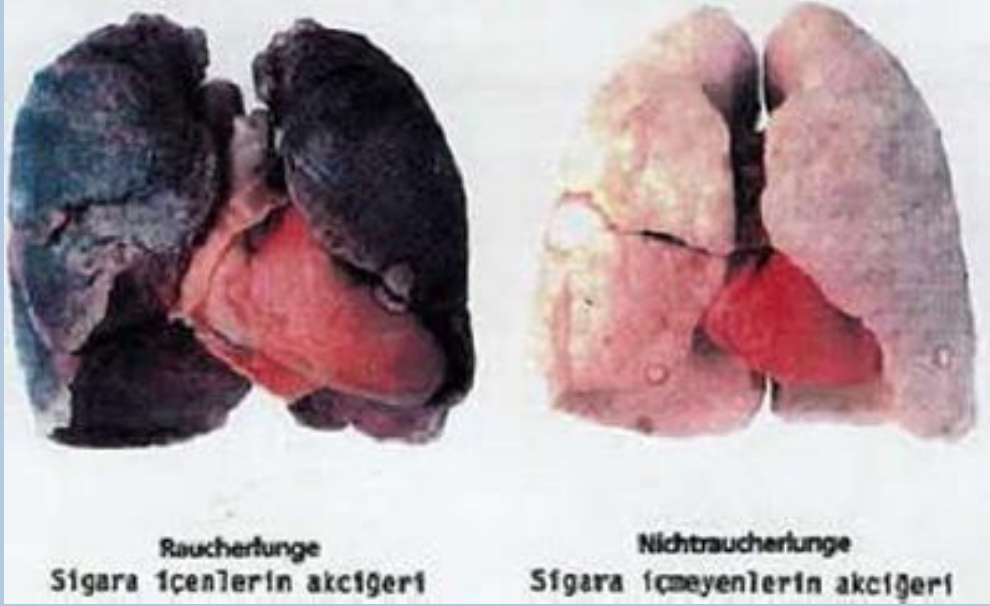
- Çocuğunuzun davranışlarını gözleyin. Kabus görüyor mu, okulla ilgili problemi var mı, arkadaşlarıyla problemi var mı, yeme ve iştahlarında bir değişiklik var mı, sürekli karın ağrılarından şikayetçi mi, odada yalnız kalmaktan aşırı derece de korkuyor mu gibi sinyal ve işaretlere karşı duyarlı olun.

- Çocukluk döneminde şiddet eğilimlerimizi öncelikle fark etmeyi ve sonrasında kontrol etmeyi (Kavga edip barışmayı, kötü şeyler söylemek içimizden geldiğinde bir süreliğine de olsa kendimizi tutmayı, sakinleşebilmeyi) öğrenmemiz gerekiyor.

- Çocuklarımızı toplumsal etkinliklere, spora teşvik edelim. İçlerinde kaynayan ve hatta bazen taşan enerjiyi kontrol edebilmenin en güzel ve en sağlıklı yolu spordur.
- Çocuklarımıza model olalım.

MADDE BAĞIMLILIĞI

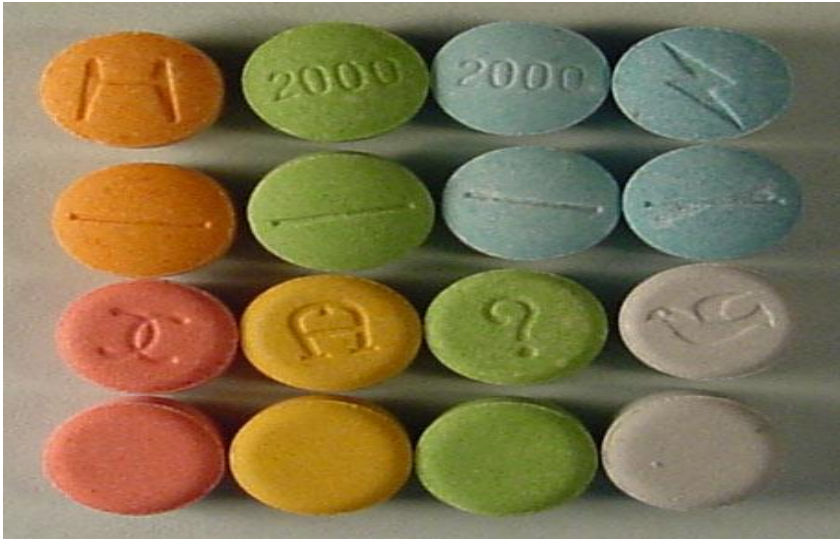

BAĞIMLILIK NEDİR?

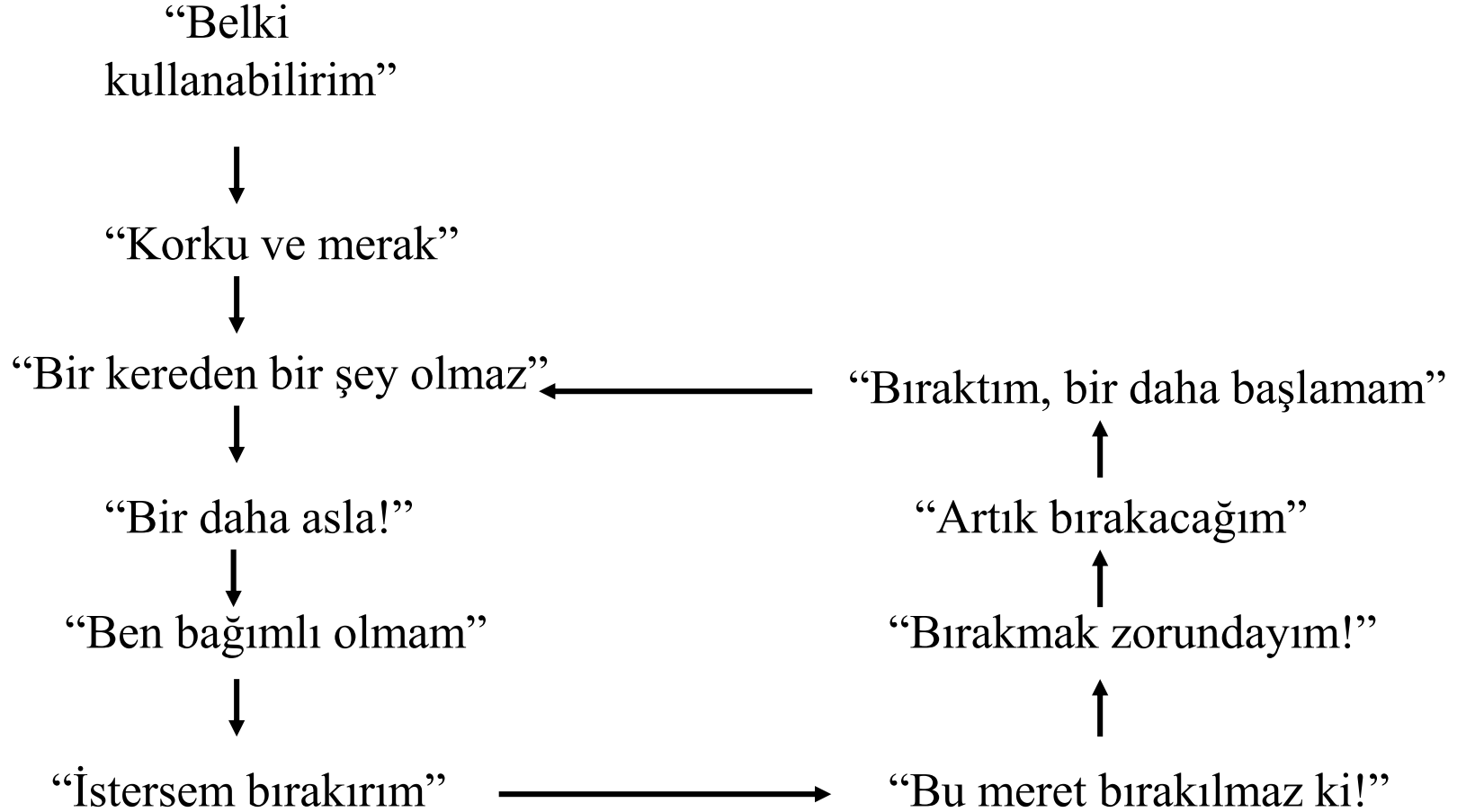
- Bir maddenin belirgin bir etkiyi elde etmek için alınması sürecinde ortaya çıkan bedensel, ruhsal ya da sosyal sorunlara rağmen madde alımının devam etmesi, bırakma isteğine rağmen bırakılamaması, aynı etkiyi elde etmek için giderek madde miktarının arttırılması ve maddeyi alma isteğinin durdurulamaması durumudur.

Bağımlılık Yapan Maddeler

- Sigara
- Esrar
- Eroin
- Kokain
- Kafein
- Lsd/ghb/pcp/ice
- Bazı kaktüsler
- Alkol
- Uçucu maddeler
- Ecstasy
- Morfin
- Akineton
- Rohypnol
- Mantarlar

Bağımlılık süreci

MADDE BAĞIMLILIĞININ NEDENLERİ

- Arkadaş baskısı % 23.3
- Merak % 29.4
- Sorunlara çözüm aramak % 27.1
- Sorunlardan kaçmak % 26.0
- Beğeni toplamak % 24.3
- Eğlenmek % 25.9

İnsanlar birçok şeye bağımlı olabilir

BAĞIMLILIK NASIL ANLAŞILIR?

- Madde arama davranışının yoğunluğu
- Madde kullanma sıklığının artması
- Madde etkisine tolerans gelişmesi
- Yoksunluk/kesilme belirtilerinin varlığı
- Bu belirtilerin madde kullanımı ile yatışması veya giderilmesi
- Zihinsel olarak madde kullanımına dair uğraş ve kurguların yoğunlaşması ve davranışın buna göre şekillenmesi
- Süreç oluştuktan sonra madde kullanımına ara verilse bile bağımlılık olgusu yok olmaz. Kullanımla birlikte birkaç hafta içinde tekrar ortaya çıkar.

Bunlardan üç tanesinin varlığı bağımlılığın kanıtıdır.

MADDE BAĞIMLILIĞININ BELİRTİLERİ

- Bağımlılık yapan maddeyi düzenli biçimde kullanma,
- Daha mutlu ve rahat olabilmek için madde kullanımına ihtiyaç duyma,
- Maddeyi kullanamadığında huzursuz, gergin olma,
- Ani ruhsal ve davranışsal değişimler gösterme,
- Olumsuz davranışların artması,

- Huzursuz, hassas, gergin ve saldırgan davranışlarda artış,
- Madde kullanımında kendini kontrol edememe,
- Maddeyi kullanamadığında fiziksel olarak hastalık belirtilerine benzer belirtiler görülmesi,
- Çevreyle ilişkilerde zayıflama veya kopma,
- Kullanılan madde miktarında artış,
- Fiziksel ve ruhsal olarak kötüye gidiş.

ÇOCUĞUNUZUN MADDE KULLANDIĞINI ÖĞRENİRSENİZ !

Anne ve babaların çocuklarının madde kullanmasına yaklaşım şekilleri farklılıklar gösterir.

Bazı anne-babalar madde kullanılmasına kesinlikle karşıdır. Bazıları ise bazı maddelerin (örn ; sigara) kullanılmasını hoşgörüle karşılayabilirler veya çocuklarının madde kullanmasını kabul etmek zorunda kalırlar.

- Kaynaklarını kontrol etmek olası olmadığına göre, ne yapılabilir? Bir şeyi önlemek genellikle tedavi etmekten daha iyidir.
- O halde çocuğunuzun bağımlılık yapan maddeler konusunda bilinçli bir tavır geliştirmesine nasıl yardımcı olabilirsiniz? Belki de anne veya baba olarak yapabileceğiniz en önemli şey, çocuklarınıza olumlu örnek olmaktır.
- Siz sigara kullanırken çocuklarınızın kullanmasına tepki gösterirseniz bu isteğin çocuk üzerinde çok etkili olmayacağını gözlemleyebilirsiniz.

- Bu nedenle, kullandığımız ilaçları **niçin** kullandığımızı ve nelerin kullanılmasını uygun görüp neleri uygun görmediğimizi çocukların anlamaları önemlidir.
- Bu anlatma işine çocuklar çok küçükken başlanması ve bütün çocukluk ve gençlik dönemi boyunca sürdürülmesi gerekir.

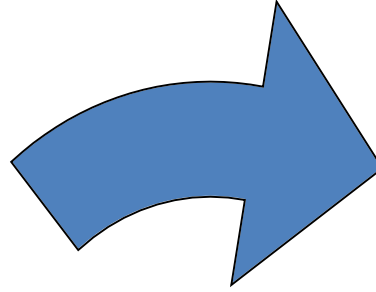
- Şehir dışına yapılacak geziler, spor ve sosyo-kültürel faaliyetler madde kullanmanın çekiciliğini azaltabilecek iyi birer alternatif oluşturabilir.
- Madde kullanma konusuna ağırlık vermek pek iyi fikir değildir. Bunun yerine genç kişinin karşılaştığı sorunlar ve güçlükler konusuna ağırlık vermek daha yararlı olur.

- Ancak uzun dönem madde kullanan gençlerin büyük çoğunluğun ilk aşamada belli bir süre hastane tedavisine girmeleri gerekebilir. Bunun içinde en kısa zamanda uzmanlardan yardım alma yoluna gidilmelidir.

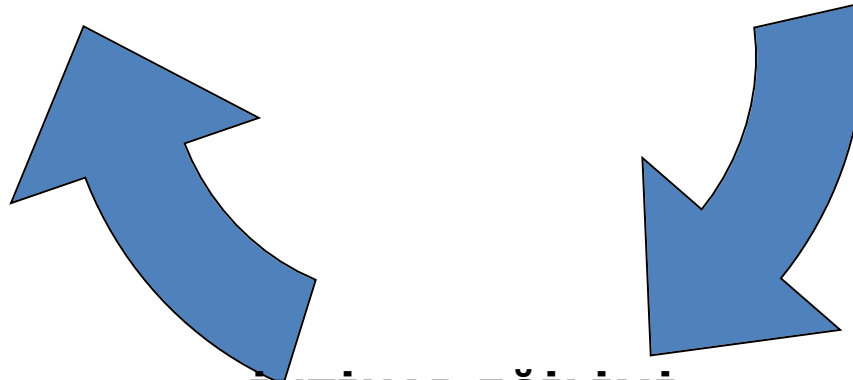

ÖFKE- MADDE KULLANIMI-İNTİHAR DÖNGÜSÜ

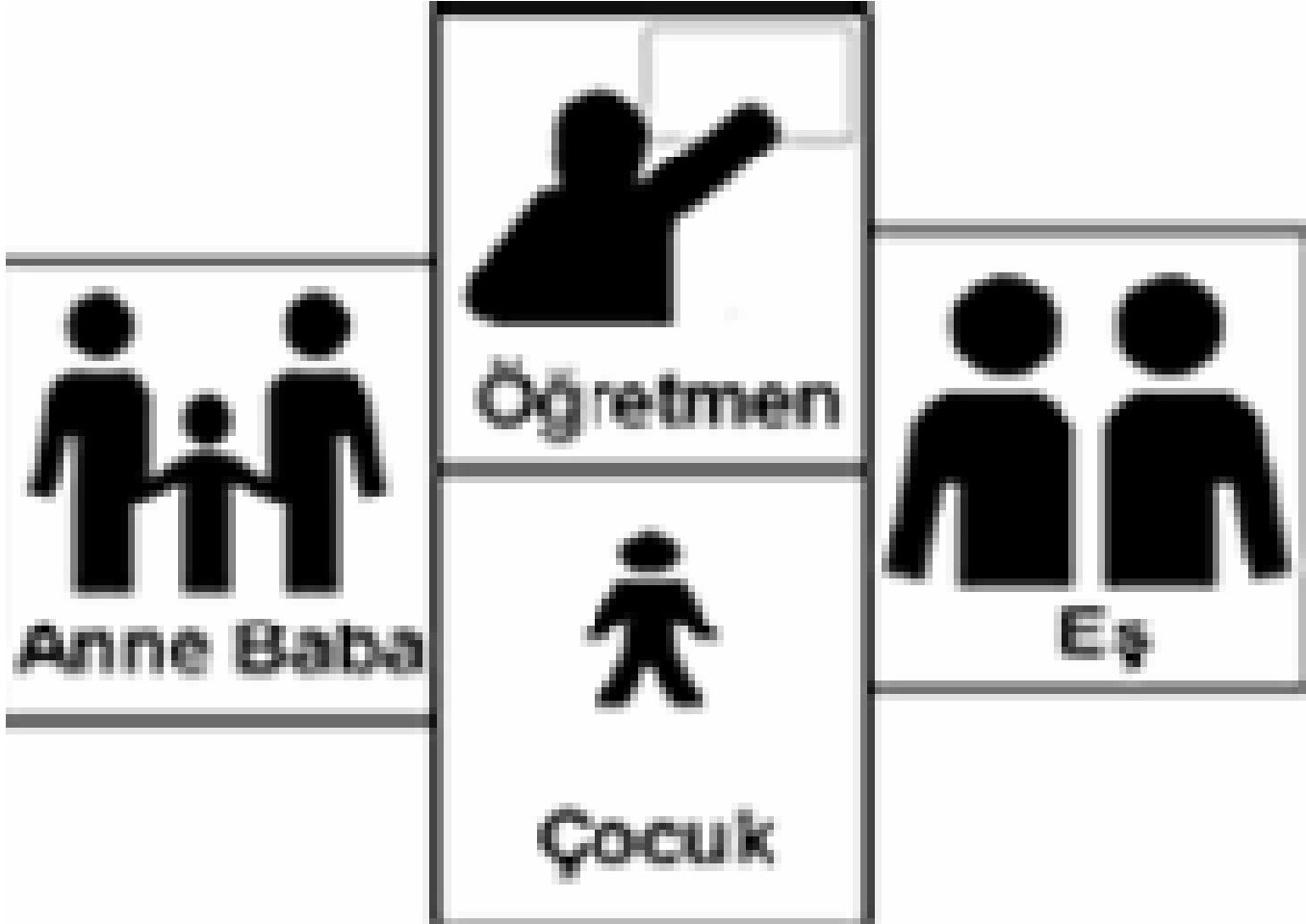
ÖFKE VE SALDIRGANLIK   **ALKOL VE MADDE KULLANIMI**

İNTİHAR EĞİLİMİ

İYİ BİR ANNE-BABA OLMAK!!!

- **ROLÜNÜZÜ “İYİ” OYNAYIP, “MODEL” OLABİLİRSİNİZ...**

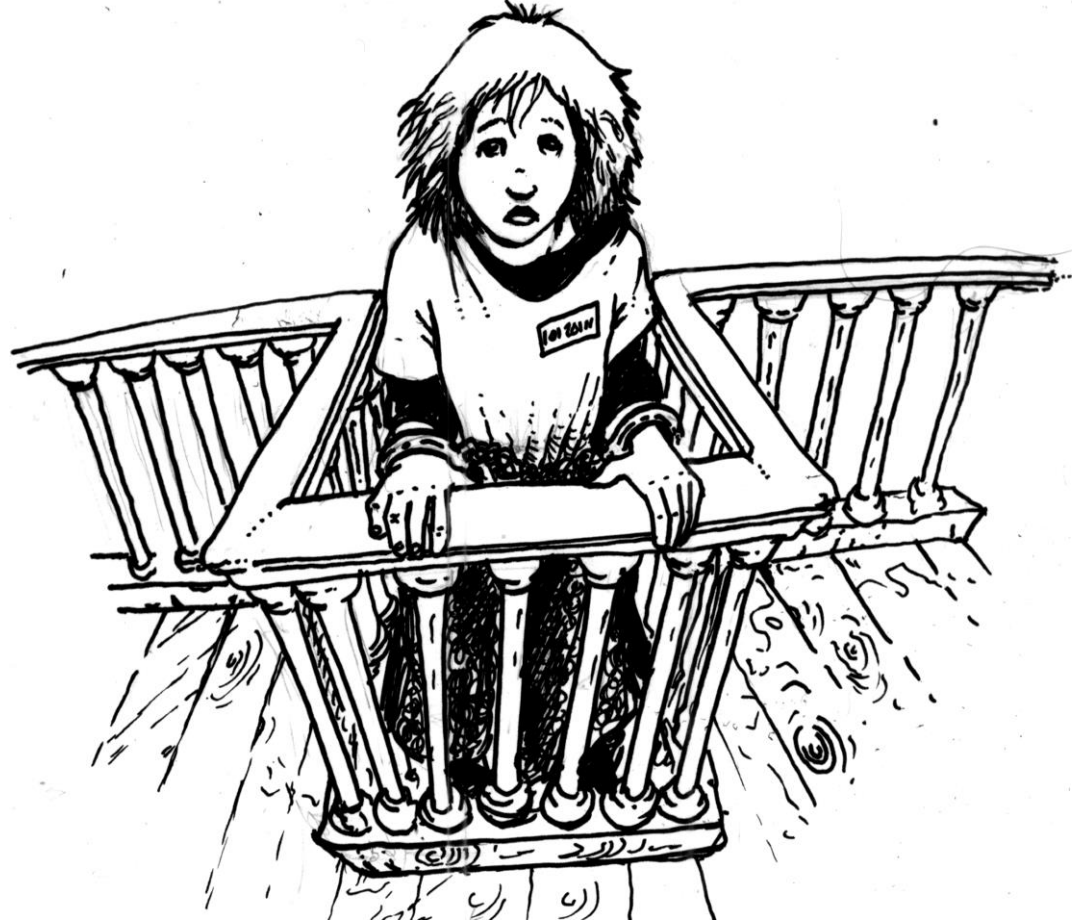

Örnek olun

“Sigara zararlıdır çocuklar!”

Yargılamayın

“Sen zaten hep böylesin”

Konferans vermeyin

Tehdit etmeyin

“Eğer dediğimi yapmazsan...”

Sorgulamayın

“Kim, nerede, nasıl, niçin, ne zaman, neden...”

Teşhis koymayın

"Bence sen..."

Ahlak derslerinden kaçının

“Bunun böyle olması gerek, bu olmazsa olmaz”

Emir vermeyin

“Ne diyorsam onu yap, soru sorma”

HUKUKİ DURUM

5237 Sayılı T.C.K. Madde 192/4

Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı soruşturma başlatılmadan önce resmi makamlara başvurarak tedavi ettirilmesini isterse, cezaya hükmolunmaz.

- Uyuşturucu maddeleri kullanma durumunda T.C.K. na göre verilen cezalar oldukça ağırdır.
- Kendi kullanımları için uyuşturucu bulundurmaktan ilk defa suçlanan kişiler para cezası ile kurtulabilirler (bazen yalnızca polis tarafından uyarılmakla yetinilir) .
- Ancak sürekli suç işleyenlerin, uyuşturucu satanların veya uyuşturucu kaçakçılarının bütün paralarına, mallarına ve mülklerine el konabilir ve uzun yıllar hapsedilebilirler.
- Uyuşturucu trafiğine karışan kişilere şu anda verilen azami ceza ömür boyu hapistir.

Yasal yükümlülükleriniz

- Anne-babaların çoğu, yasadışı uyuşturucuları bulunduran ve sağlayan çocuklarının para cezasına çarptırılabileceğini veya hapsedilebileceğini bilmektedir. Ancak birçoğu uyuşturuculara hiç el sürmeden de yasayı çiğnemiş olabileceklerinin farkında değildir.

Yasal yükümlülükleriniz

- ‘Evinizde’ herhangi birisinin yasadışı uyuşturucu üretmesine veya başka birisine sağlamasına izin vermek bile tek başına suç oluşturur. Bu yüzden anne veya baba çocuklarının evde bir arkadaşıyla birlikte madde kullandığını bilir ve bunu önlemek için hiç bir şey yapmazsa, suç işlemiş olur.

TEDAVİYE İKNADA İZLENEBİLECEK YOLLAR İLE BAŞVURULABİLECEK KURUM VE KURULUŞLAR;

- POLİS-MADDE KUL. İZ. VE ÖNL. BR. AMR.
- PSİKOLOG
- REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİ

Madde kötüye kullanımı ve madde bağımlılığı ile ilgili her türlü sorunuz **veya** sorunuz için Okulunuzun Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisinden yardım isteyiniz.

- **TEDAVİ MERKEZLERİ**
- AMATEM (Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi)
- AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ AMATEM BÖLÜMÜ
- A.Ü.TIP FAK.PSİKİYATİ ANA BİLİM DALI
- GAZİ ÜNV.ARAŞTIRMA HASTANESİ
- MANİSA RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HASTANESİ
- BAKIRKÖY RUH VE SİNİR HASTALIKLARI HASTANESİ

TEŞEKKÜRLER